

Työeläkelaitoksille

KATSAUS SOVELTAMISASIOISTA 2/96

Lomakorvaukset

TYÖSUHTEEN PÄÄTTYESSÄ MAKSETTAVAT LOMAKORVAUKSET EIVÄT ELÄKEPALKKAA

Eläkelaitos on pyytänyt lausuntoa TEL:n 7 e §:n 1 momentin soveltamisesta silloin, kun työsuhteen päättyessä maksetaan vuosiloman korvausta myös aikaisempina vuosina ansaittujen lomien osalta. Esimerkitapauksena on työntekijä, joka on tehnyt töitä vuosilomansa aikana useana vuotena. Työnantaja on työsuhteen päättyessä maksanut lomakorvaukset myös aikaisempina vuosina ansaittujen lomien osalta. Kysymykset ovat: Jätetäänkö kaikki työsuhteen päättyessä maksettavat lomakorvaukset TEL-ansion ulkopuolelle? Jos taas lomakorvaukset otetaan huomioon, mistä alkaen ne jätetään TEL-ansion ulkopuolelle? Jos esimerkiksi työntekijä ei ole pitänyt tai saanut pitää vuosilomaansa lomakauden aikana, katsotaanko tällaisen vuosiloman osalta myös työsuhteen päättyessä maksettu lomakorvaus TEL-ansioksi?

ETK: Vuosiloman korvaus, joka maksetaan työsuhteen päättyessä, ei ole eläkepalkkaa riippumatta siitä, milloin loma on ansaittu tai olisi tullut pitää.

TEL:n 7 e §:n 1 momentin mukaan työsuhteen päättyessä maksettavaa vuosiloman korvausta ei oteta huomioon eläkepalkkaa laskettaessa. Ratkaisevaa on siis se, onko kyseessä työsuhteen päättyessä vai työsuhteen jatkuessa maksettu korvaus.

Työsuhteen jatkuessa maksettu lomakorvaus on eläkepalkkaa. Loma voidaan työsuhteen aikana korvata rahalla vain laissa nimenomaan määritellyssä tapauksessa. Tällaisesta tapauksesta ei nyt ole kyse.

Työnantaja on menetellyt lain vastaisesti pitäessään työntekijää työssä vuosiloman aikana, mistä on säädetty sakkorangaistus. Vuosiloman korvaus, jonka työnantaja on työsuhteen päättyessä suorittanut aikaisemmilta vuosilta, ei ole lakiin perustuva korvaus. Se on vahingonkorvauksen luonteen suoritus, jonka työnantaja on maksanut omasta aloitteestaan tai työntekijän kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella. Tästäkään syystä sitä ei voida katsoa eläkepalkaksi.

ETK viittaa myös lakiosaston tiedotteeseen 8/92 "Pitämättä jääneestä säästövapaasta maksettava korvaus".

ETK:n lausunto 11.6.1996, ETK sov11854 (tiedustelut Telma Syri)

* * *

Oy:n osakkaat

OSAKEYHTIÖN OSAKKAAT YEL:A

X ja Y on vakuutettu TEL:n mukaan 1.11.1994 lukien Oy:n vähemmistö-osakkaina (50 %/50 %) Omistusjärjestelyiden jälkeen X omistaa 49,17 % yhtiön osakkeista ja 52,67 % niiden tuottamista äänistä. Y omistaa 50,83 % yhtiön osakkeista ja 47,33 % niiden tuottamista äänistä. X on yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja Y hallituksen jäsen. X on tiedustellut, mitä työeläkelakia häneen ja yhtiökumppaniin on sovellettava.

ETK: molempiin sovelletaan YEL:a.

Jos osakeyhtiössä johtavassa asemassa oleva henkilö joko yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa omistaa enemmän kuin puolet yhtiön osakepääomasta tai jos heidän omistamiensa osakkeiden äänimäärä on enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden äänimäärästä, pidetään häntä työeläkelakeja sovellettaessa yrittäjänä. Molemmat ovat johtavassa asemassa, Y omistaa yli puolet yhtiön osakkeista ja X yli puolet osakkeiden äänimäärästä.

ETK:n kirje 25.3.1996, ETK sov11842 (tiedustelut Aino Lassila)

* * *

LÄÄKÄRIASEMALLA LÄÄKÄRINÄ JA TOIMITUSJOHTAJANA TYÖSKENTELEVÄ OSAKAS TEL:A

Lääkäri on 6,67 %:n omistussuhteella osakeyhtiömuotoisen lääkäriaseman osakkaana. Hän toimii sivutoimisesti yhtiössä toimitusjohtajana ja harjoittaa yhtiössä lääkärintoimintaa. Toimitusjohtajan työtä hänellä on 20 % ja 80 % on lääkärintyötä. Palkkio toimitusjohtajan työstä määräytyy aikaperusteisesti ja lääkärintyöstä potilasmääräperusteisesti. Potilaat maksavat yhtiölle. Yhtiö pidättää maksuista vuokria ja hallintokuluja yms. varten prosenttiperusteisesti liikevaihdosta. Rahana maksetusta palkasta suoritetaan tavanomainen ennakonpidätys verokortin mukaisesti. Luontoisedut (esim. autoetu, puhelinetu) ilmoitetaan verottajalle ennakonpidätystodistuksessa.

ETK: TEL

Pääsääntönä on, että osakeyhtiön osakkaana lääkärintoimintaa harjoittavaan lääkäriin sovelletaan YEL:a, jos hän on yhtiössä johtavassa asemassa ja omistaa yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa yli puolet yhtiön osakepääomasta tai jos heidän omistamiensa osakkeiden äänimäärä on enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden äänimäärästä.

Katsottiin sekä yhtiön toimitusjohtajana että yhtiössä lääkärinä toimimisen osalta olevan työsuhteessa yhtiöön.

ETK:n lausunto 3.4.1996, ETK sov11846 (tiedustelut Ritva Lehtinen)

* * *

TEL/LEL

VARASTOMIESTEN TYÖ MAATALOUSTUOTEVARASTOSSA LEL:A

A Oy harjoittaa viljan ja muiden tuotteiden käsittely- ja varastointipalveluointia. Se on tehnyt mm. sopimuksen viljan varmuusvarastoinnin hoitamisesta. A Oy vuokraa varastointitilaa kaikille Suomessa toimiville viljakauppiaille. Sen asiakkaina on mm. EU:n Suomen interventioyksikkö sekä kotimaiset keskusliikkeet ja viljaa käyttävä teollisuus. Vuoden 1995 aikana varastointi on muuttunut selvemmin keräilyvarastoinnin tyyppiseksi, jossa asiakkaiden tarvitsema vilja kerätään eri lähteistä yhteen paikkaan vain sen edelleen kuljettamista varten. A Oy:lla on yhteensä 20 erikokoista ja tyyppistä varastointipaikkaa ympäri maata. Varastomiehiä on n. 50 ja pääasiassa heidän tehtäviinsä kuuluu viljan vastaanotto- ja lähetystehtäviä sekä viljan laadunmääritykseen kuuluva näytteenotto.

ETK: A Oy on maataloustuotevarasto, jonka palveluksessa oleviin varastomiehiin on sovellettava LEL:a.

A Oy on laitos, joka yksinomaan tai ainakin pääasiassa toimii maataloustuotteiden varastopaikkana ja joka keräilyportaana ottaa tuotteet vastaan säilytettäväksi ja edelleen toimitettavaksi. Mainituin perustein A Oy katsotaan maataloustuotevarastoksi ja sen palveluksessa oleviin varastomiehiin sovelletaan LEL:a.

ETK:n päätös 3.5.1996, ETK sov1647 (tiedustelut Risto Lintunen)

***

TEL 1 c §

TEL 1 C §:N MUKAINEN VAPAUTTAMINEN VAKUUTTAMISVELVOLLISUUDESTA

Työnantaja on hakenut vapauttamista TEL:n mukaisesta vakuuttamisvelvollisuudesta työntekijälleen 2.1.1995 alkaen, josta lukien tämä on työskennellyt lähetystyöntekijänä Tansaniassa. Työntekijä on Ruotsin kansalainen. Ennen työkomennustaan hän on ollut saman työnantajan palveluksessa Suomessa 16.9.1994-1.1.1995 ja vakuutettu TEL:n mukaisesti. Työntekijä on halunnut, että hänet vakuutettaisiin Sveitsissä. Työsuhde päättyy 1.1.1997.

ETK: Hakemus on hylätty. TEL 1 c §:n 1 momentin mukaan työnantaja voi hakea vapautusta tietyn työntekijäryhmän vakuuttamisvelvollisuudesta, kun työnteko ulkomailla on jatkunut vähintään kaksi vuotta, jos se osoittaa, että ko. työntekijäryhmän eläketurva on muulla tavoin järjestetty TEL:n vähimmäisehtoja vastaavasti. Kyseessä olevan työntekijän työkomennus ulkomailta ei tule jatkumaan kahta vuotta.

ETK:n päätös 24.5.1996, ETK sov1649 (tiedustelut Pirjo Ouvinen)

***